

AKTUALITĀTES TIESĪBU AKTOS

(01.03.2023. - 31.03.2023.)

SATURS

- ▶ Grozījumi likumā “Par sociālo drošību”
- ▶ Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā
- ▶ Likums “Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam”
- ▶ Preču un pakalpojumu piekļūstamības likums
- ▶ Grozījumi Ceļu satiksmes likumā
- ▶ Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā
- ▶ Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”
- ▶ Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā

GROZĪJUMI LIKUMĀ “PAR SOCIĀLO DROŠĪBU”

PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ 2023. gada 8. martā Saeima steidzamības kārtībā pieņēma grozījumus likumā “Par sociālo drošību”, ar kuriem tiek mainīta metodoloģija veidam, kā tiek noteikts minimālais ienākuma sliekšnis. Tiek veikta pāreja no skaitliski noteiktas vērtības kā minimālā ienākuma sliekšņa summas uz procentuālu vērtību, līdz ar ko turpmāk minimālais ienākumu sliekšnis tiks aprēķināts, balstoties uz noteikto procentuālo vērtību no Centrālās statistikas pārvaldes ik gadu publicētās ienākumu mediānas vērtības.
- ▶ Ar grozījumiem ir noteikts, ka minimālā ienākuma sliekšņa procentuālā vērtība nav mazāka par 20 %. Papildus noteikts, ka minimālo ienākumu sliekšni pārskata ik gadu 1. janvārī, balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes publicētajiem aktuālajiem datiem par ienākumu mediānas vērtību.
- ▶ Līdz ar šiem grozījumiem, lai nodrošinātu saistīto ārējo normatīvo aktu atbilstību, tiek veikti grozījumi arī citos likumos - likumā “Par valsts pensijām”, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, Valsts sociālo pabalstu likumā un likumā “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”.
- ▶ Grozījumi stāsies spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

GROZĪJUMI SOCIĀLO PAKALPOJUMU UN SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS LIKUMĀ

PIEEJAMI ŠEIT

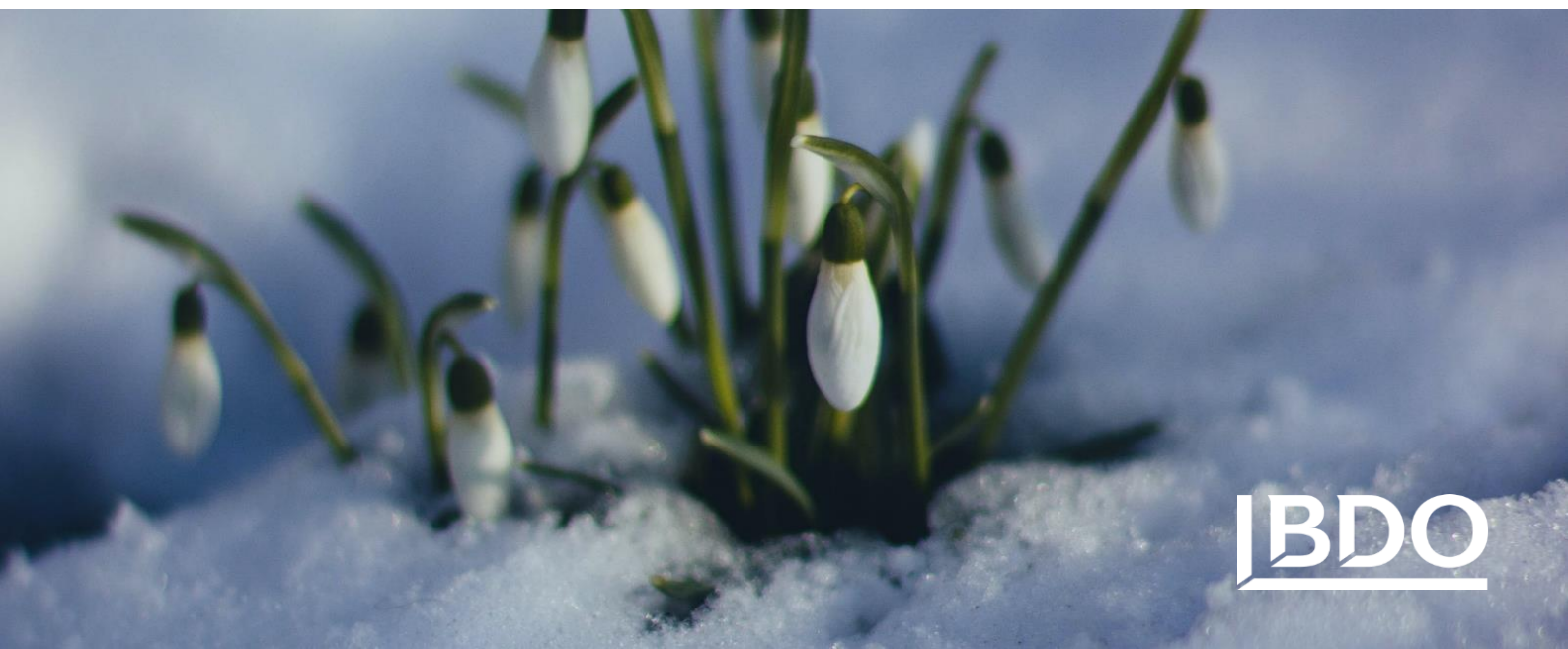
- ▶ Saeima 2023. gada 8. martā pieņēma grozījumus, kas veikti ar mērķi nodrošināt normatīvā akta atbilstību veiktajiem grozījumiem likumā “Par sociālo drošību”, līdz ar to iekļaujot normas par garantētā minimālā ienākuma sliekšni 20 % apmērā no ienākumu mediānas.
- ▶ Vienlaicīgi likums nosaka, ka trūcīgās māsaimniecības ienākumu sliekšnis līdz ar grozījumiem tiek noteikts 50 % apmērā no ienākumu mediānas.
- ▶ Maznodrošinātām māsaimniecībām attiecībā uz ienākumu sliekšni tiek noteikti griezti atbalstam, ko pašvaldības var sniegt. Maksimāli pieļaujamā procentuālā likme ir 80 %, kas aprēķināma no ienākumu mediānas. Vienlaikus maznodrošināto māsaimniecību ienākumu sliekšnis nevar būt zemāks par trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšni.
- ▶ Grozījumi stāsies spēkā 2023. gada 1. jūnijā.

LIKUMS “PAR VALSTS BUDŽETU 2023. GADAM UN BUDŽETA IETVARU 2023., 2024. UN 2025. GADAM”

PIEEJAMI ŠEIT

- ▶ Saeima 2023. gada 9. martā pieņēma valsts budžeta likumu, ar kuru tika noteikts valsts budžets 2023. gadam un budžeta ietvars 2023., 2024. un 2025. gadam. 2023. gada budžetam tika noteikti pieci prioritārie nodalījumi valsts budžeta sadalīšanai - drošība, izglītība, enerģētika, konkurētspēja un dzīves kvalitāte, kā arī cilvēka un sabiedrības veselība.

- ▶ Ņemot vērā energoresursu cenu pieaugumu Krievijas kara Ukrainā dēļ, kā arī valdības apņemšanos atbalstīt Ukrainu, izdevumi pārsniedz plānotos ienākumus.
- ▶ Ar 2023. gada valsts budžeta likumu ir noteikts, ka drošības uzlabošanai Latvijas Republikā ir paredzēts papildu finansējums. Līdzekļus plāno izlietot pretgaisa aizsardzības un pretkuģu raķešu sistēmu iegādei, tāpat ir plānots finansēt profesionālo dienestu, valsts aizsardzības dienesta ieviešanu un NATO grupas paplašināšanu Latvijā. Tāpat līdzekļus no budžeta plānots novirzīt arī Ukrainas civiliedzīvotāju un bojātās infrastruktūras rekonstrukciju atbalstam.
- ▶ Iekšlietu jomā plāno palielināt algu amatpersonām ar dienesta pakāpēm, kā arī ir paredzēts iegādāties ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļus un izveidot austrumu robežas infrastruktūru. Papildus budžets ir paredzēts arī katastrofu pārvaldības centra izveidei, jaunu telpu Valsts policijas iecirkņos Rīgas rajonā iekārtošanai un kibernetikas drošības Latvijas Republikā stiprināšanai.
- ▶ Veselības nozarē ir piešķirts papildus finansējums onkoloģijas jomā, proti, diagnostikā, specializētas pārtikas iegādē, aprūpē u.tml. Uzlabojumi paredzēti arī bērnu veselības aprūpē.
- ▶ Šogad no budžeta ir plānots novirzīt naudu pedagogu atalgojuma palielināšanai, kā arī papildu finansējumu ir paredzēts piešķirt zinātnes bāzes palielināšanai, fundamentālo un lietišķo pētījumu programmas projektiem un valsts pētījumu programmas īstenošanai. Ar piešķirto finansējumu plānots arī pievērst jauniešu uzmanību aktīvam dzīves veidam.
- ▶ Labklājības jomā ir paredzamas nozīmīgas izmaiņas, piešķirot papildus finansējumu, lai palielinātu atbalstu valsts iedzīvotājiem, kuriem ir minimālā vecuma, invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pensija, kā arī valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu un pamata sociālās palīdzības pabalstu saņēmējiem. No budžeta līdzekļiem paredzēts palielināt atlīdzību asistenta un pavadoņa pakalpojuma sniedzējiem, kā arī paredzēts uzlabot tehnisko palīglīdzekļu pieejamību.
- ▶ No valsts budžeta tiek piešķirti līdzekļi Dziesmu un Deju svētku organizēšanai. Tāpat ir plānots palielināt algas cilvēkiem, kuri strādā kultūrās jomās, proti, palielināt atalgojumu valsts muzeju, bibliotēku, arhīvu, teātru un citu kultūras iestāžu darbiniekiem.
- ▶ Šeit tika uzskaitīti BDO Law ieskatā būtiskākie aspekti, kas neatspoguļo visas sadaļas valsts budžetā.
- ▶ Jaunais likums stājās spēkā 2023. gada 22. martā un būs spēkā līdz 2026. gada 1. janvārim.

PREČU UN PAKALPOJUMU PIEKĻŪSTAMĪBAS LIKUMS

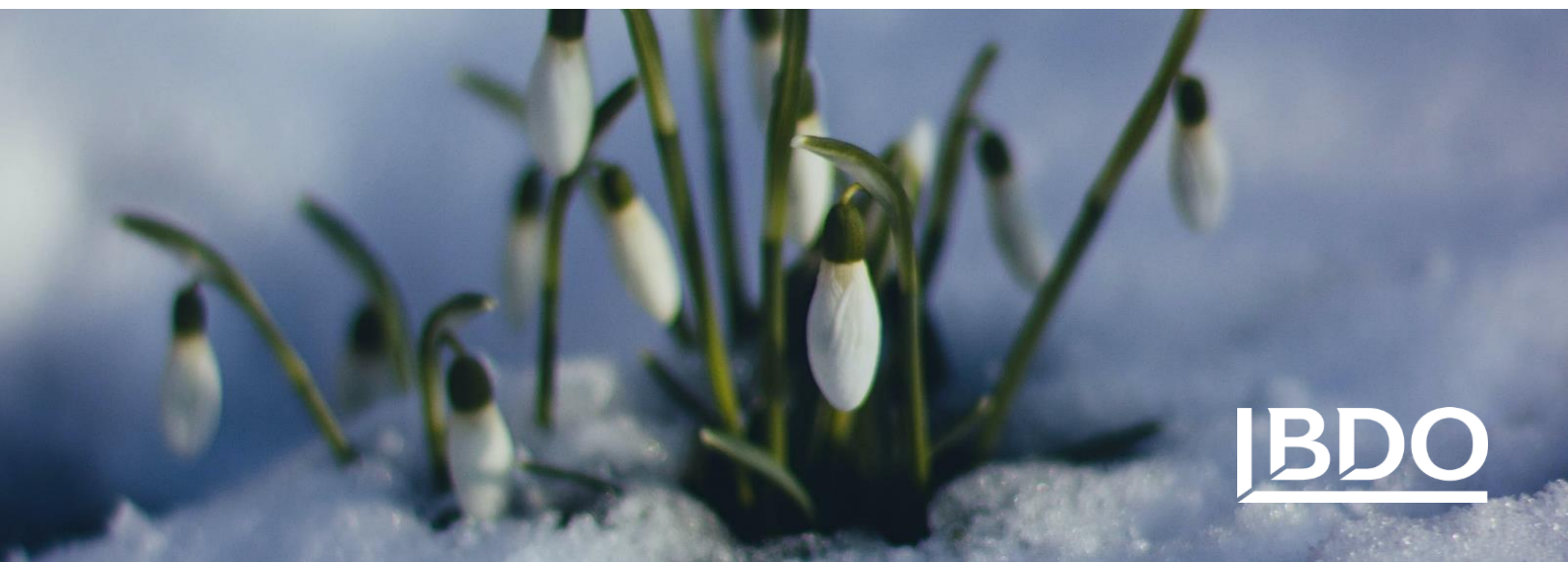
PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ 2023. gada 16. martā tika pieņemts Preču un pakalpojumu piekļūstamības likums, ar kuru ir paredzēts uzlabot preču un pakalpojumu piekļūstamību personām ar invaliditāti vai ar funkcionēšanas ierobežojumiem.
- ▶ Jaunā likuma mērķis ir noteikt piekļūstamības nosacījumus precēm un pakalpojumiem, lai ne tikai personas ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem varētu piekļūt bankomātiem, internetbankām, biļešu automātiem, e-biletēm vai elektronisko sakaru pakalpojumiem, bet arī cilvēki solīdos gados, cilvēki ar lasīšanas problēmām vai ar pasliktinātu redzi vai dzirdi.
- ▶ Ar jauno likumu ir noteikts, ka likuma normas piemēros patērētāju universāldatoru aparatūras sistēmām un to operētājsistēmām, pašapkalpošanās termināļiem (piemēram, maksājuma termināļiem), patērētāju galiekārtām ar interaktīvu datēšanas spēju, ko izmanto elektronisko sakaru pakalpojumiem, kā arī elektroniskajiem lasītājiem. Likums ir paredzēts turpmāk minētajiem pakalpojumiem: vairākiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, finanšu pakalpojumiem, elektroniskajām grāmatām, programmatūrai, tirdzniecības pakalpojumiem u.tml.
- ▶ Tapāt ar jauno likumu ir noteikti ražotāja pienākumi, proti, laižot precis apgrozījumā, jānodrošina, ka tā atbilst piekļūstamības prasībām. Ar likumu ir noteikta preces atbilstības novērtēšanas procedūra, importētāja, izplatītāja un pakalpojuma sniedzēja pienākumi, preču tirgus un pakalpojumu uzraudzība un daudz kas cits, lai nodrošinātu preces un pakalpojumu atbilstību visiem kritērijiem.
- ▶ Šeit tika uzskaitīts vispārīgs likuma regulējums, kas neatspoguļo visu likuma saturu.
- ▶ Preču un pakalpojumu piekļūstamības likums stāsies spēkā 2025. gada 28. jūnijā.

GROZĪJUMI CEĻU SATIKSMES LIKUMĀ

PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ Saeima 2023. gada 8. martā pieņēma grozījumus Ceļu satiksmes likumā.
- ▶ Likumprojekta mērķis ir paplašināt atsavināšanas aizlieguma reģistrēšanu uz noteiktas kategorijas transportlīdzekļi, ko iegādājas fiziskā persona ārvalstī (citā Eiropas Savienības dalībvalstī) un Latvijā reģistrē savā īpašumā.

- ▶ Ceļu satiksmes drošības direkcija informē elektroniski Valsts ieņēmumu dienestu un reģistrē transportlīdzekļu atsavināšanas aizliegumu, ja tiek reģistrēts transportlīdzeklis:
 - ▶ kura izlaiduma gads ir kārtējais gads vai pieci iepriekšējie gadi;
 - ▶ kura kategorija ir M1 (tai skaitā M1G) vai N1 (tai skaitā N1G);
 - ▶ kurš iegādāts citā Eiropas Savienības dalībvalstī un tiek pirmoreiz reģistrēts Latvijā vai kurš pēc tā pirmās reģistrācijas Latvijā atkārtoti iegādāts citā Eiropas Savienības dalībvalstī un tiek atkārtoti reģistrēts Latvijā.
- ▶ Atsavināšanas aizliegums fiziskām personām, kurām ir reģistrēts transportlīdzeklis to īpašumā, ir noteikts 30 dienas, bet juridiskām personām atsavināšanas aizliegums ir noteikts 15 dienas.
- ▶ Ja reģistrē citā Eiropas Savienības dalībvalstī iegādātu transportlīdzekli, iesniedzējs iesniegumā norāda ziņas par transportlīdzekļa iegādes valsti, datumu, samaksas veidu, darījuma summu, pārdevēju, pievienojot īpašumtiesību maiņu apliecinošu dokumentu un apliecinājumu par veikto samaksu, un tajā sniegto ziņu patiesumu apliecina ar savu parakstu.
- ▶ Jaunie likuma grozījumi stājās spēkā 2023. gada 22. martā.

GROZĪJUMI GADA PĀRSKATU UN KONSOLIDĒTO GADA PĀRSKATU LIKUMĀ

PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ 2023. gada 8. martā Saeima pieņēma grozījumus Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, ar kuriem tika noteikts, ka sabiedrība iesniedz gada pārskatu un konsolidētu gada pārskatu (ja tāds ir uzņēmumam) Valsts ieņēmumu dienestam ne vēlāk kā mēnesi pēc tā apstiprināšanas, ievērojot turpmāk norādītos termiņus:
 1. mikrosabiedrībām jāiesniedz dokumentus ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc pārskata gada beigām;
 2. mazām sabiedrībām - ne vēlāk kā piecus mēnešus pēc pārskata gada beigām;
 3. vidējām sabiedrībām, lielām sabiedrībām un koncerna mātes sabiedrībām, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, - ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām.
- ▶ Ja dokumentus iesniedz elektroniski, tad tiek iesniegts elektronisks noraksts vai elektroniskā kopija, ja tas ir noteikts normatīvajos aktos par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu iesniegšanai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā. Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā jāpievieno klāt paskaidrojums par to, kad gada pārskats un konsolidētais gada pārskats ir apstiprināts.
- ▶ Tāpat ar grozījumiem ir pieņemts, ka jaunie termiņi gada pārskatu iesniegšanai mikrosabiedrībām un mazām sabiedrībām ir piemērojami sākot ar 2022. gada pārskatu.
- ▶ Likuma grozījumi stājās spēkā 2023. gada 22. martā.

GROZĪJUMI LIKUMĀ “PAR IEDZĪVOTĀJU IENĀKUMA NODOKLI”

PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ 2023. gada 23. martā tika pieņemti grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, ar tiem tika noteikts, ka turpmāk pašnodarbinātām personām vairs nebūs jāveic iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumi no saimnieciskās darbības.
- ▶ Tāpat ir noteikts, ka gadījumā, ja saimnieciskās darbības veicējs ir jau samaksājis avansa maksājumu par iedzīvotāju ienākuma nodokli, tad avansa maksājums tiks uzskaitīts vienotajā nodokļu sistēmā kā nodokļu pārmaksa, ja tā netiks izmantota, lai nosegtu kādu citu nodokļu maksājumu.
- ▶ Attiecīgi tiek noteikts, ja pašnodarbinātās personas nav veikušas avansa maksājumu par iedzīvotāju ienākuma nodokli, tad par šāda maksājuma neveikšanu netiek aprēķināta nokavējuma nauda.
- ▶ Jaunie grozījumi stimulēs saimnieciskās darbības attīstību, ļaujot saimnieciskās darbības veicējam efektīvāk pārvaldīt savus resursus.
- ▶ Šie grozījumi stājas spēkā 2023. gada 25. martā.

GROZĪJUMS UGUNSDROŠĪBAS UN UGUNSDZĒSĪBAS LIKUMĀ

PIEEJAMI ŠEIT:

- ▶ 2023. gada 2. martā tika pieņemts grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā, ar kuru tika grozīta likuma norma, kas turpmāk paredz iespēju apturēt būves ekspluatāciju bez iepriekšēja brīdinājuma, ja trīs reizes nebūs nodrošināta ugunsdrošības pārbaude vai ir konstatēti ugunsdrošības prasību pārkāpumi, kas rada tiešus ugunsgrēka izcelšanās draudus.
- ▶ Grozījums stājas spēkā 2023. gada 30. martā.

Lai uzzinātu, kā mēs varam palīdzēt Jūsu biznesam, aicinām sazināties ar mūsu ekspertu komandu, kura izstrādās Jūsu biznesa vajadzībām piemērotāko un efektīvāko risinājumu!

KONTAKTI SAZIŅAI

RAIVIS LEIMANIS

Juridiskā departamenta vadītājs
raivis.leimanis@bdo.lv

Šī publikācija ir rūpīgi sagatavota, tomēr tā ir uzrakstīta vispārīgi, un tā ir jāuztver kā vispārīgs informatīvs materiāls, kas nav attiecināms uz nevienu konkrētu situāciju. Šo publikāciju nedrīkst lietot vai atsaukties uz to, lai vērtētu konkrētas situācijas, un jums nevajadzētu rīkoties saskaņā ar šajā publikācijā ietvertu informāciju, neiegūstot iepriekšēju profesionālu konsultāciju.

© Visas autortiesības pieder ZAB BDO Law. Visas tiesības aizsargātas.